

Kansalaistoiminnan rooli tulevaisuuden Suomessa

Normeja purkaen ja yhteistyötä lisäten kohti parempaa

Anne Kalmari

Eduskunnan vapaaehtoistoiminnan tukirenkaan puheenjohtaja

Jyväskylässä 10.11.2016

Vapaaehtoistyön merkitys

- ▶ Noin 40% suomalaisista tekee vapaaehtoistyötä.
- ▶ Keskimäärin 18 tuntia kuukaudessa. Tuntimäärä on lisääntynyt vuodesta 2010. Vapaaehtoistyötä tehdään nykyisin lähes 170 000 henkilötyövuotta, kun lukema oli 146 000 vuonna 2010.
- ▶ Vapaaehtoistyön arvo 6-7 mrd €
- ▶ Eniten vapaaehtoistunteja tehtiin vuonna 2015 lasten, kulttuurin ja liikunnan parissa. Vuonna 2010 eniten työskenneltiin senioreiden, lasten ja liikunnan parissa.
- ▶ Kansalaisaktiivisuus voi synnyttää sosiaalista pääomaa, joka edistää terveyttä, toimintakykyä ja sosiaalisuutta. Se tuottaa konkreettisia taloudellisia hyötyjä ehkäistessään ja vähentäessään sairauksia ja sosiaalisia ongelmia sekä niihin kohdistuvaa palvelutarvetta

Eduskunnan vapaaehtoistoiminnan tukiverkko - lyhyt esittely

- ▶ Perustettu 2009, mukana kaikkien eduskuntaryhmien edustajat
- ▶ Aktiivista ja vaikuttavaa toimintaa, seminaareja, tempauksia, tiedon jakamista lainsäädäntötyölle
- ▶ Tavoitteina esteiden poistaminen, oikeutus ja arvostus, paraneva yhteistyö järjestöjen kanssa, vertaisuuden ja vertaistuen merkityksen korostaminen, vapaaehtoistyön huomioiminen isoissa muutoksissa (sote, koulutus, RAY yms.)
- ▶ Yhteistyö Oikeusministeriön demokratiaverkoston kanssa
- ▶ Yhteistyö norminpurkutyöryhmän kanssa (pj. Anne Berner)

Vuoropuheluun kannustaminen ja kannattelu hallituksen linjana

- ▶ Hallitusohjelma (Sipilä 2015): ”Pärjäämme vähemmällä sääntelyllä. Järjestötyö ja vapaaehtoistoiminta ovat helpottuneet ja yhteisöllisyys lisääntynyt normeja purkamalla”
- ▶ Näkyväksi tekeminen
- ▶ Vapaaehtoistyön merkitys hyvinvoinnin lähteenä: ystävät, tekeminen, rakkaus lajiin ja uusien ihmisten tapaaminen - yhteisöllisyys.
- ▶ Mukaan kavereiden suosituksesta tai kavereita etsien
- ▶ Rahoituksen suuntaaminen paremmin toimintaan
- ▶ Selkeän tiedotuksen parantaminen

Tilannekarttoitus vapaaehtoistyön toimintaedellytyksistä, tiedotus

- ▶ Tiedotus järjestöille ja yksityisille Suomi.fi - verkkosivun kautta <http://www.demokratia.fi/tietotori/vapaaehtoistyo/>
  - ▶ Aikataulu: 2017 kevät
  - ▶ Työttömän oikeus tehdä vapaaehtoistyötä ilman työttömyysturvan menettämistä yms.
  - ▶ Ohjeistus vakuutuksista, vastuista, verotuksesta ja tietosuojakysymyksistä
  - ▶ Luvat ja ilmoittautumismenettelyt
  - ▶ Muita keskeisiä ohjeita toimijoille + UKK

Kulttuuri ja vapaaehtoistoiminta - jaettu ilo on kaksinkertainen!

- ▶ Aktiivisen kansalaisuuden opettamista - lähimmäisyyttä
- ▶ Tietoisuutta yhteiskunnallisen toiminnan monimuotoisuudesta, kaupunkien taide- ja kulttuuritarjonnasta
- ▶ Ylisukupolviset ja monikulttuuriset yhteistyömallit
- ▶ Jyväskylän malli on esimerkillinen usein hankalaksi koetun julkisen ja vapaaehtoisen palvelun yhdistämisestä
- ▶ Kokeilukulttuurihanke
- ▶ Suomi 100 hanke: vapaaehtoinen 2017

Keskustellaan yhdessä - nyt ja tulevaisuudessa!

- ▶ Muistetaan arvostaa ja kiittää vapaaehtoisia - toisiamme ja itseämme!
- ▶ ”Kiitos - olet tärkeä” - haastekampanja
1.11.2016–20.1.2017
- ▶ Pidetään yhteyttä! Vain tietoa ja vinkkejä jakamalla normien purku voi aidosti edistyä